

ΠΟΙΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΠΩΣ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΑ ΜΟΡΙΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2015-2016-2017

Πριν τα Χριστούγεννα δημοσιεύτηκε στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 2647 τ. Β΄/9-12-2015) η με Αριθμ. Φ.253/193309/Α5 Υπουργική Απόφαση σχετικά με την «Πρόσβαση στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση υποψηφίων με τις Πανελλαδικές Εξετάσεις Γενικού Λυκείου του Ν. 4186/2013 (ΦΕΚ 193 Α΄/2013), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει».

Από την πρώτη στιγμή σε αρκετούς δικτυακούς τόπους δημοσιεύτηκαν άρθρα με τα οποία ο κάθε ενδιαφερόμενος (μαθητής ή γονιός) μπορεί να μάθει πως θα γίνεται ο υπολογισμός των μορίων εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ή να υπολογίσει τα μόρια εισαγωγής με προβλεπόμενους βαθμούς.

Μία πολύ καλή ιστοσελίδα για τον υπολογισμό είναι η <http://www.pe03.gr/soft/moria-2016/moria-2016.htm> του σχολικού συμβούλου ΠΕ03 Μαθηματικών κ. Σπαθάρα Δημήτριου.

Ο τρόπος υπολογισμού είναι αρκετά απλός και εύκολος

A. Το άθροισμα των γραπτών βαθμών στην εικοσάβαθμη κλίμακα με προσέγγιση δέκατου, για τα τέσσερα πανελλαδικά εξεταζόμενα μαθήματα, τα οποία προβλέπονται στην Ομάδα Προσανατολισμού, όπου ανήκει ο υποψήφιος για το συγκεκριμένο Επιστημονικό Πεδίο πολλαπλασιάζεται επί δύο (2). Ο βαθμός στην εικοσάβαθμη κλίμακα προκύπτει από τη διαίρεση του αθροίσματος της βαθμολογίας στην εκατοντάβαθμη κλίμακα των δύο βαθμολογητών στις πανελλαδικές εξετάσεις με το 10 (παράδειγμα: Α΄ βαθμολογητής 85, Β΄ βαθμολογητής 80, άθροισμα Α΄ και Β΄ = 165 μονάδες, $165 \div 10 =$ βαθμός μαθήματος 16,5)

B. Στη συνέχεια, στο γινόμενο αυτό προστίθενται τα γινόμενα των γραπτών βαθμών των δύο μαθημάτων με τους αντίστοιχους συντελεστές βαρύτητας (1,3 και 0,7 ή 0,9 και 0,4 με αντικατάσταση για το τρίτο πεδίο), τα οποία προβλέπονται στην Ομάδα Προσανατολισμού όπου ανήκει ο υποψήφιος για το συγκεκριμένο Επιστημονικό Πεδίο.

Το τελικό άθροισμα πολλαπλασιάζεται με το εκατό (100).

Σημείωση - Επισήμανση: Τα μόρια εισαγωγής που δίνει το κάθε εξεταζόμενο μάθημα προκύπτουν και με ένα διαφορετικό τρόπο και σχετικά πιο εύκολα: Το άθροισμα των βαθμολογιών στην εκατοντάβαθμη κλίμακα του κάθε μαθήματος των δύο βαθμολογητών (ή των δύο καλύτερων βαθμολογιών σε περίπτωση αναβαθμολόγησης) πολλαπλασιάζεται με το 20 (ή με το 33 ή με το 27 αντίστοιχα εάν είναι 1^ο ή 2^ο μάθημα αυξημένης βαρύτητας). Στο παράδειγμα της προηγούμενης παραγράφου (με το βαθμό του μαθήματος 16,5): Α' βαθμολογητής 85, Β' βαθμολογητής 80, άθροισμα Α' και Β' = 165 μονάδες, $165 \text{ επί } 20 = 3.300$ τα μόρια που δίνει το μάθημα.

Γ. Σε περίπτωση που ο υποψήφιος εξεταστεί πανελλαδικά και σε ένα πέμπτο (5ο) μάθημα προκειμένου να έχει πρόσβαση σε δεύτερο Επιστημονικό Πεδίο, τότε ο υπολογισμός των μορίων του για κάθε ένα από τα δύο Επιστημονικά Πεδία που έχει δικαίωμα να δηλώσει προτίμηση γίνεται με βάση τα αντίστοιχα τέσσερα πανελλαδικά εξεταζόμενα μαθήματα όπως αυτά προβλέπονται στο αντίστοιχο επιστημονικό πεδίο.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ (ΠΙΝΑΚΕΣ ΜΕ ΣΤΟΙΧΕΙΑ):

Υποψήφιος σε οποιαδήποτε Ομάδα Προσανατολισμού Σπουδών με τα εξεταζόμενα μαθήματα για κάθε επιστημονικό πεδίο (ΠΙΝΑΚΑΣ Α) έχει τους παρακάτω βαθμούς ανά μάθημα.

Οι βαθμολογίες στα μαθήματα σημειώνονται με α, β, γ και δ με προσέγγιση δέκατου στην εικοσάβαθμη κλίμακα (ΠΙΝΑΚΑΣ Β). Οι βαθμοί β και γ είναι στα μαθήματα αυξημένης βαρύτητας (ΜΑΘΗΜΑ 2 και ΜΑΘΗΜΑ 3 αντίστοιχα με συντελεστές βαρύτητας 1,3 και 0,7 αντίστοιχα).

Τέλος για να διαπιστωθεί η σημασία των μαθημάτων αυξημένης βαρύτητας δίνονται οι υποθετικές βαθμολογίες δύο μαθητών με ίδιο άθροισμα βαθμολογίας στα τέσσερα μαθήματα, αλλά διαφορετικά μόρια εισαγωγής όπως αυτά προκύπτουν και θα φαίνονται στη Βεβαίωση Συμμετοχής στις Πανελλαδικές Εξετάσεις που θα τους δοθεί στο τέλος της χρονιάς. Οι βαθμοί είναι διαφορετικοί στα εξεταζόμενα μαθήματα αλλά με ίδιο συνολικά άθροισμα των τεσσάρων μαθημάτων όπως φαίνεται στον ΠΙΝΑΚΑΣ Γ.

ΠΙΝΑΚΑΣ Α					
Εξεταζόμενο Μάθημα	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ (1ο)	ΘΕΤΙΚΩΝ (2ο)	ΘΕΤΙΚΩΝ (3ο)	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ (5ο)	ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΟΡΙΩΝ ΚΑΘΕ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (*)
α	ΓΛΩΣΣΑ	ΓΛΩΣΣΑ	ΓΛΩΣΣΑ	ΓΛΩΣΣΑ	4000
β	ΑΡΧΑΙΑ	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	ΒΙΟΛΟΓΙΑ	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	6600
γ	ΙΣΤΟΡΙΑ	ΦΥΣΙΚΗ	ΧΗΜΕΙΑ	ΑΟΘ	5400
δ	ΛΑΤΙΝΙΚΑ	ΧΗΜΕΙΑ	ΦΥΣΙΚΗ	ΑΕΠΠ	4000

(*) ο μέγιστος αριθμός μορίων αναφέρεται στην περίπτωση που ο βαθμός του μαθήματος στην εικοσάβαθμη κλίμακα είναι το είκοσι (20) ή η βαθμολογία στο τετράδιο εξετάσεων είναι το 100 (η σημασία της στήλης αυτής θα αναλυθεί πιο κάτω). Επίσης για λόγους διευκόλυνσης στην ανάλυση των στοιχείων δεν συμπεριλαμβάνονται στον παραπάνω πίνακα το 4ο Επιστημονικό Πεδίο, η πρόσβαση στο 3^ο Ε.Π. με τους αντίστοιχους μειωμένους συντελεστές βαρύτητας και η αύξηση των μορίων από την προσθήκη των ειδικών μαθημάτων.

ΠΙΝΑΚΑΣ Β				
Εξεταζόμενο Μάθημα		ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (Κ)	ΜΟΡΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ
ΜΑΘΗΜΑ 1	α		15,3	3.060
ΜΑΘΗΜΑ 2	β	Αυξημένης Βαρύτητας 1,3	14,2	4.686
ΜΑΘΗΜΑ 3	γ	Αυξημένης Βαρύτητας 0,7	16,1	4.347
ΜΑΘΗΜΑ 4	δ		18,4	3.680

		ΣΥΝΟΛΟ	64,0	15.773
--	--	--------	-------------	---------------

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΟΡΙΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ= $\{(\alpha+\beta+\gamma+\delta) \times 2 + 1,3 \times \beta + 0,7 \times \gamma\} \times 100$

ΣΤΟ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ του ΠΙΝΑΚΑ Β (Μαθήματα βαρύτητας β και γ)

ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Α: Άθροισμα των γραπτών βαθμών: $15,3 + 14,2 + 16,1 + 18,4 = 64 \times 2 = 128$

ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Β: Μαθήματα βαρύτητας: $(14,2 \times 1,3) + (16,1 \times 0,7) = 18,46 + 11,27 = 29,73$

ΤΕΛΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΡΙΩΝ (Α+Β) x 100: $(128 + 29,73) \times 100 = 157,73 \times 100 = 15.773$ μόρια

ΠΙΝΑΚΑΣ Γ					
Εξεταζόμενο Μάθημα		ΜΑΘΗΤΡΙΑ (Λ)		ΜΑΘΗΤΗΣ (Μ)	
		ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	ΜΟΡΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	ΜΟΡΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ
ΜΑΘΗΜΑ 1	α	16	3.200	17	3.400
ΜΑΘΗΜΑ 2	β (1,3)	16	5.280	14	4.620
ΜΑΘΗΜΑ 3	γ (0,7)	16	4.320	14	3.780
ΜΑΘΗΜΑ 4	δ	16	3.200	19	3.800
ΣΥΝΟΛΟ		64,0	16.000	64	15.600

Όπως διαπιστώνει κάποιος από τα στοιχεία στους Πίνακες Β & Γ ενώ και οι τρεις μαθητές (Κ, Λ, Μ) έχουν το ίδιο συνολικό άθροισμα στη βαθμολογία των γραπτών τους εντούτοις συγκεντρώνουν διαφορετικό αριθμό μορίων

εισαγωγής που οφείλεται στη σημασία και τη συμμετοχή στη διαμόρφωση των μορίων εισαγωγής που έχουν τα μαθήματα αυξημένης βαρύτητας.

Συγκεκριμένα μία εμπειριστατωμένη ανάλυση των στοιχείων των πινάκων μας φανερώνει ότι:

1. Η συμμετοχή των μαθημάτων στο σχηματισμό των μορίων εισαγωγής σε ποσοστά αφορά: στο 33% για το 1^ο μάθημα αυξημένης βαρύτητας (συντελεστής 1,3), 27% για το 2^ο μάθημα αυξημένης βαρύτητας (συντελεστής 0,7) και 20% για το καθένα από τα υπόλοιπα δύο μαθήματα. Σημείωση: το ποσοστό συμμετοχής αυτό αφορά το μέγιστο αριθμό μορίων ή τις περιπτώσεις ισορροπημένης επίδοσης των μαθητών (π.χ. μαθήτρια Λ του πίνακα Γ) και διαφοροποιείται ανάλογα με τις επιδόσεις των μαθητών στα 4 μαθήματα. Συγκριτικά στο προηγούμενο εξεταστικό σύστημα με τα 6 μαθήματα τα αντίστοιχα ποσοστά ήταν 26,33% για το 1^ο μάθημα αυξημένης βαρύτητας, 20,33% για το 2^ο μάθημα αυξημένης βαρύτητας και 13,33% για τα υπόλοιπα τέσσερα μαθήματα.
2. Εάν τα ποσοστά είναι μία πιο αφηρημένη έννοια για την κατανόηση των δεδομένων η ανάλυση σε απόλυτα αριθμητικά μεγέθη μας φανερώνει ότι: **ΚΑΘΕ ΕΚΑΤΟΣΤΟ της βαθμολογίας των γραπτών του μαθητή «κοστολογείται» συνολικά σε 66 μόρια για το 1^ο μάθημα αυξημένης βαρύτητας (συντελεστής 1,3), σε 54 μόρια για το 2^ο μάθημα αυξημένης βαρύτητας (συντελεστής 0,7) και σε 40 μόρια εισαγωγής για το καθένα από τα υπόλοιπα δύο μαθήματα.** Με το προηγούμενο σύστημα τα μόρια εισαγωγής αντίστοιχα ανέρχονταν περίπου σε 52,6, 40,6 ή 26,6 μόρια αντίστοιχα για κάθε εκατοστό των γραπτών του μαθητή.

Η προηγούμενη ανάλυση οδηγεί στην εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων τόσο για τους μαθητές που θα συμμετάσχουν στις πανελλαδικές εξετάσεις του Μαΐου – Ιουνίου 2016, όσο και για τους βαθμολογητές των γραπτών τους, την Κεντρική Επιτροπή Εξετάσεων αλλά και το Υ.ΠΑΙ.Ε.Θ.

Α. Οι μαθητές οφείλουν να προσπαθήσουν ώστε στα γραπτά τους να αποτυπώσουν λεπτομέρειες από τις γνώσεις τους και να μην επαναπαυτούν σε απλές ή αρκετά περιληπτικές αναφορές, γιατί το να καταφέρει κάποιος να προσθέσει μία επιπλέον μονάδα στο γραπτό του θα του δώσει 40 ή 54 ή 66 παραπάνω μόρια (και τα πολλαπλάσια τους για περισσότερες μονάδες) στη μοριοδότηση, αύξηση ικανή όχι μόνο να τον οδηγήσει σε ίδιες σχολές άλλης πόλης αλλά πολλές φορές και σε καλύτερες σχολές. Η μείωση των μαθημάτων σε τέσσερα (μάλιστα στα τρία από αυτά – Νεοελληνική Γλώσσα και τα δύο αυξημένης βαρύτητας - παραδοσιακά σημειώνονται οι χαμηλότερες σχετικά βαθμολογίες), περιορίζει στο ελάχιστο τις πιθανότητες περιορισμού του λάθους σε ένα από αυτά και ουσιαστικά ακυρώνει κάθε δυνατότητα αναπλήρωσης μέρους των λαθών από επόμενο μάθημα που θα

γράψει ο μαθητής, αφού η ποσοστιαία συμμετοχή των μαθημάτων στην τελική μοριοδότηση είναι πολύ μεγάλη.

Β. για τους βαθμολογητές η βαθμολόγηση των γραπτών αποκτά πλέον «χειρουργικής» ακρίβειας ενδελεχή εξέταση των στοιχείων του γραπτού αφού μεγαλώνει η αθροιστική σημασία (66, 54 και 40 μόρια αντίστοιχα όπως προαναφέρθηκε) κάθε μονάδας του γραπτού. Κάθε εκατοστό του γραπτού - επιπλέον ή λιγότερο που βάζει κάθε βαθμολογητής - προσθέτει η αφαιρεί από τα μόρια του μαθητή 33, 27 ή 20 μόρια αντίστοιχα (επειδή οι βαθμολογητές είναι δύο). Το δεδομένο αυτό πρέπει να περιορίσει αισθητά οποιαδήποτε προσέγγιση «υποκειμενικότητας» με την αποδοχή - στο συντονισμό και τις οδηγίες που δίνονται στη διαδικασία της βαθμολόγησης – μιας όσο το δυνατόν μεγαλύτερης αντικειμενοποίησης των παραμέτρων της βαθμολόγησης με την υιοθέτηση μετρήσιμων κριτηρίων από την πλευρά των βαθμολογητών.

Γ. Η Κεντρική Επιτροπή Εξετάσεων (Κ.Ε.Ε.) κατανοώντας τις παραπάνω ιδιαιτερότητες να οδηγήσει τους εισηγητές στην εκπόνηση θεμάτων αδιαμφισβήτητης σαφήνειας και λεπτομερούς ακρίβειας, που θα περιορίζουν τη λανθασμένη σύλληψη και κατανόηση από τους μαθητές και κατ' επέκταση θα τους διευκολύνουν να ασχοληθούν με την επίλυση τους. Επίσης σε κάθε περίπτωση να προχωρούν στην έκδοση λεπτομερών οδηγιών για τη βαθμολόγηση εάν είναι δυνατόν και σε παραμετροποίηση των κριτηρίων ώστε να αποκλείονται διαφορετικές ερμηνείες και προσεγγίσεις από τα Βαθμολογικά Κέντρα. Ακόμη το γεγονός ότι υπάρχουν περισσότερες από 70 κοινές σχολές στα 5 Επιστημονικά Πεδία απαιτείται η όσο το δυνατό μεγαλύτερη ομογενοποίηση του βαθμού δυσκολίας των θεμάτων μεταξύ των διαφόρων θεματικών εισηγητικών επιτροπών των μαθημάτων ώστε να επιτευχθεί μία «ει δυνατόν» σχετική ισορροπία μεταξύ των διαφορετικών μαθημάτων των 3 Ομάδων Προσανατολισμού και των 5 Επιστημονικών Πεδίων για να μην υπάρχει το αίσθημα της άνισης αντιμετώπισης και της διαφοροποίησης του ανταγωνισμού.

Δ. Τέλος αναφορικά με εκτιμήσεις που θα υπάρξουν στη συνέχεια των εξελίξεων και σχετίζονται με προσεγγίσεις που αφορούν παράγοντες του Υ.ΠΑΙ.Ε.Θ., ταυτόχρονα με τα προηγούμενα, γίνεται αναφορά και σε μερικές διαπιστώσεις και αντίστοιχες προβλέψεις.

α. Παρότι πρόκειται για μία εντελώς διαφορετική διαδικασία σε σχέση με το προηγούμενο σύστημα εντούτοις κάποιοι αναπόφευκτα οδηγούνται σε συγκρίσεις. Έτσι η επιλογή θεμάτων ίδιου βαθμού δυσκολίας με των τελευταίων ετών θα οδηγήσει σε χαμηλότερες βάσεις εισαγωγής και σε μεγαλύτερο εύρος διακύμανσης της βαθμολογίας του πρώτου με τελευταίο εισακτέο.

β. Η επιλογή ίδιου βαθμού δυσκολίας θα οδηγήσει σε πτώση των βάσεων κυρίως των χαμηλόβαθμων σχολών με αποτέλεσμα αρκετοί να θέσουν ερωτήματα για αναγκαιότητα επαναφοράς της «βάσης του 10» με πρόσχημα την αναβάθμιση του Λυκείου.

γ. Στο άνοιγμα της ψαλίδας των βαθμολογιών και των χαμηλών βάσεων θα οδηγήσει και το γεγονός ότι δεν προβλέπεται η προσαρμογή του προφορικού βαθμού με το γραπτό (προηγούμενο σύστημα στις 2 μονάδες), όπως και η μη ύπαρξη πλέον των βαθμών πρόσβασης των μαθημάτων που συνήθως ήταν μεγαλύτεροι κατά 0,6 μονάδες του γραπτού με αποτέλεσμα να προστίθονταν εξ ορισμού στις περισσότερες των περιπτώσεων 600 μόρια στο σύνολο των μορίων εισαγωγής των υποψηφίων.

δ. Το γεγονός της αποσύνδεσης των γραπτών βαθμών από τους προφορικούς υποβαθμίζει -ακυρώνει σε μεγάλο βαθμό το ρόλο του Λυκείου και συγκεκριμένα της Γ΄ τάξης αφού ουσιαστικά στις περισσότερες περιπτώσεις οι μαθητές και οι οικογένειες τους δείχνουν να ενδιαφέρονται μόνο για την εισαγωγή τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση καταφεύγοντας στον ενισχυτικό ρόλο των φροντιστηρίων και της «προετοιμασίας» που αυτά τους παρέχουν και για το λόγο αυτό αδιαφορούν για το παρεχόμενο επίπεδο γνώσεων από το σχολείο.

ε. Η διαφαινόμενη μείωση του «οικονομικού» κόστους εξετάσεων για τον προϋπολογισμό του Υπουργείου (λιγότερα τετράδια, λιγότεροι βαθμολογητές, πιθανή μείωση αμοιβών των διαφόρων επιτροπών) πρέπει να αντισταθμιστεί με την αύξηση του «κοινωνικού» κόστους που προκύπτει ή καλύτερα οδηγεί στην εντατικοποίηση των ενεργειών των μαθητών και των οικογενειών τους στο κυνήγι της επιτυχίας όπως φαίνεται από τις παραπάνω προσεγγίσεις.